

Styrets vurdering av arbeidsåret 2022

Etter 2 år preget av digitale møter var det befriende å kunne møtes igjen for medarbeidere, styret og medlemmer. Markagrappa har gjennom rekrutteringsmøte med nye medlemmer oppnådd betydelig økt deltakelse i temalagets møter og aktiviteter. En betydelig andel av lagets aktive deltok i Naturvernforbundets skogsamling i oktober ved Follsja i Telemark. Styret ser det som en prioritert oppgave å involvere flere medlemmer i aktivt naturvernarbeid, herunder utvikling av tilbudet på Søndre Sandås.

Søndre Sandås har bekreftet sin posisjon som NOAs viktigste møte- og arbeidssted. En rekke "Åpen dag" arrangementer med bålpanner, informasjon, kaffe, toddy og vafler har bidratt til synliggjøring av NOAs virksomhet og visjoner. Fremdrift i arbeidet med 40års leieavtale har gått tregt, men i skrivende stund ser det realistisk ut å forvente slutføring før påske.

Oppgradering av våningshuset og uteområdet er i gang med isolering og platelegging av loftsgulvet og tilhørende montering av ventilasjonsanlegg som det største enkeltprosjektet. Fire dugnader er gjennomført i tillegg til utskifting av takrenner, maling av vinduskarmer og oppgradering av elektrisk anlegg.

NOA har for 2023 lagt opp til en bredere og mer systematisk oppfølging av dugnadsarbeid på Søndre Sandås. Hver måned utenom ferietid skal det gjennomføres 2 dugnader fordelt på dagtid og ettermiddag / kveld. Den forventede 40-årsavtalen vil styrke grunnlaget for dugnadsinnsats.

Årsmøtet i mars viste høyt engasjement og sterke meninger foranlediget av omfattende forslag til arbeidsprogrammet tett opp mot møtedato, samt forslag til nye styremedlemmer fremmet uten behandling i valgkomiteen. Oppfordring til, og forventning om, tidligere innspill på kandidater og forslag til arbeidsprogram er kommunisert i forkant av 2023-års møtet.

Markautfordringer har også gjennom siste år stått sentralt:

Ny markaforskrift

Den nye markaforskriften trådte i kraft 1. januar 2022. Den har innført søknadsplikt for hogster, men uten å sikre NOA og andre interesserte organisasjoner tilgang til database som muliggjør effektiv oppfølging av miljø-sensitive hogster. Reelt sett er NOAs overvåking av skogbrukets tiltak blitt vesentlig mer ressurskrevende og i flere tilfeller umulig. Det finnes ikke en sentralt tilgjengelig registreringsbase for de 17 markakommunene. Kommunenes journalføring og teksting er svært variabel og pålegger NOA et meget ressurskrevende oppfølgingsarbeid. Vi har nå fått bistand fra frivillige medlemmer som avlaster sekretariatet med deler av denne viktige "vaktbikkjefunksjonen". Vi kan ikke akseptere en saksgang som i en rekke saker vil medføre at tilgang til hogst-søknader først blir tilgjengelig etter at avvirkningen er gjennomført! OOF har sammenfallende syn på den nye markaforskriftens utilstrekkelighet.

NOA mener at dagens vanskelig tilgjengelige hogst-søknadssystem verken tilfredsstillende Miljøinformasjonslovens krav eller Norges forpliktelser etter Århuskonvensjonen (FN). Vår klage til Landbruksdirektoratet og departementet har foreløpig ikke ført frem, men vil trolig bli fulgt opp med klage til Sivilombudet hvis alternativ løsning ikke presenteres meget snart.

MiS-registreringenes utilstrekkelighet

Skogeier skal ha oversikt over miljøverdiene i sin skog før tiltak (hogst) iverksettes. Gjennom vår oppfølging av hogstsaker erfarer NOA stadig at MiS-systemet ikke fanger opp viktige miljøverdier (MiS: Miljøregistrering i skog). Hogstklager avvises fordi miljøverdier ikke er registrert i NIBIO-basen (kilden.nibio.no) selv om NOA dokumenterer funn som skulle vært registrert. Statsforvalteren forholder seg gjennomgående kun til registrerte NIBIO-data. NOA vil videreføre sitt engasjement i 2023 på dette området. Vi konstaterer at MiS-kvalitetssvikt nå vies større oppmerksomhet i media, ikke minst etter NRKs reportasjer.

Østmarka nasjonalpark.

NOA har avgitt uttalelse med sterk støtte til det mest omfattende forslaget til nasjonalpark og friluftslivsområde etter markalovens eventyrskogparagraf. En unik mulighet til vern av et større barskogområde i et befolkningsnært område av stor betydning for friluftsliv, naturopplevelse og rekreasjon.

Skogsbilveier

Flere kommuner behandler og godkjenner omfattende ødeleggelse av natur uten reguleringsplaner som plan- og bygningsloven forutsetter.

Karlsrudveien.

Manglende reguleringsplan før større skogsbilveier godkjennes har blitt en viktig problemstilling som NOA har sett det nødvendig å bringe inn for domstolsbehandling. Saken knytter seg til et omfattende veiprojekt alene behandlet etter landbruksveiforskriften. NOA fremmet krav om reguleringsplan med henvisning til plan- og bygningsloven og områdets store betydning for natur- og friluftslivsverdier. Da kommunen godkjente veiprojektet og vår klage med krav om utsatt iverksettelse ble avslått, var rettslige skritt påkrevet for å begrense irreversible naturskader. NOAs tidligere erfaringer med klage til Sivilombudet bekrefter dessverre at hastesaker ikke får tilfredsstillende oppfølging.

Vi fikk stoppet veianlegget i én måned fra 22. desember. Etter ny behandling 17. januar støttet tingretten 24.01.2023 NOAs syn på reguleringsplikten, men opphevet likevel stansingen under henvisning til at kommunens vedtak i h. t. landbruksveiforskriften i det vesentlige tilfredstilte samme krav som vil følge av reguleringsplan etter plan- og bygningsloven.

NOA har anket kjennelsen til lagmannsretten som nå skal ta stilling til vårt forføyningskrav. Saken er prinsipielt viktig for fremtidig behandling av større skogsbilveitiltak på et nasjonalt nivå, men har spesielt betydning for tiltak innenfor markalovens område hvor det stilles krav til departementets klarering av reguleringsplanarbeidets oppstart samt etterfølgende stadfestelse i henhold til markalovens formål.

Losbyveien

Sommeren 2022 ble NOA varslet om en tilsvarende veisak på Losbyeiendommen i Lørenskog, Østmarka. NOA har fått tilslutning fra Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) og Østmarkas venner til samme rettslige forståelse av plan- og bygningslovens krav til reguleringsplan. Naturskadene vil her bli mer omfattende enn for Karlsrudveien. Kommunen har foreløpig ikke fattet vedtak. NOA verdsetter den felles forståelse som er oppnådd med OOF i Losby- og markaforskriftsaken.

Gyrihaugveien; Ny vei til ny radarstasjon på Gyrihaugen

Skjermingsverdige (forsvarshensyn) veiltak kan ikke avvises, men er likevel underlagt planplikt. NOA og OOF fikk begrenset naturinngrepets omfang ved Gyrihaugen, men vi måtte akseptere det som utvilsomt ble Markas alvorligste naturtap i 2022.

Skoleprosjektet

NOAs skoleprosjekt har med midler fra Sparebankstiftelsen DNB og Oslo kommune fått anledning til videreutvikle sin virksomhet. Ny prosjektleder ble ansatt i august. Sammen med andre nøkkelpersoner i NOA er han godt i gang med undervisningstilbud som foreløpig utprøves på to skoler.

Elvedalsgruppen har presentert sitt materiale for Statsforvalteren og kommunale myndigheter samt innledet samarbeid med andre organisasjoner som er engasjert i samme verneproblematikk. Forvaltningen viser betydelig interesse for oppfølging av vassdragsproblematikken.

Sekretariatet, medregnet prosjektmedarbeidere, teller nå 10 personer, med til sammen ca. 6 årsverk. Foreningens økonomi er solid og gir en sikkerhet for arbeidet framover.

Regnskapet for 2022 viser et underskudd på kr 650 217, som hovedsakelig kan tilskrives etablering av ventilasjonsanlegg og andre nødvendige oppgraderinger på Søndre Sandås. NOAs likviditet er god. Bankinnskudd var ved utgangen av 2022 på kr 5 459 866, av dette utgjorde egenkapital kr 1 900 755 og prosjektavsetninger kr 3 188 008. Note 10 til regnskapet spesifiserer lønns- og honorarkostnadene i NOA. Det er styrets oppfatning at NOA og prosjektene drives effektivt og kostnadsbevisst.

Kontingentandelene fra NNV til NOA for 2022 utgjorde kr 1 094 658, en økning på ca. kr 132 000. Kontingenten er fastsatt i NNVs vedtekter, og NOAs andel av betalt kontingent beregnes ut fra medlemstall i ulike kategorier. Medlemstallet var 11 642 ved utgangen av 2022, omtrent uendret fra 2021.

I 2022 har NOA fått kr 500 000 i driftsstøtte fra Oslo kommune og kr 166 000 fra Viken fylkeskommune. Støtten fra Oslo kommune ble sist endret i 2017.

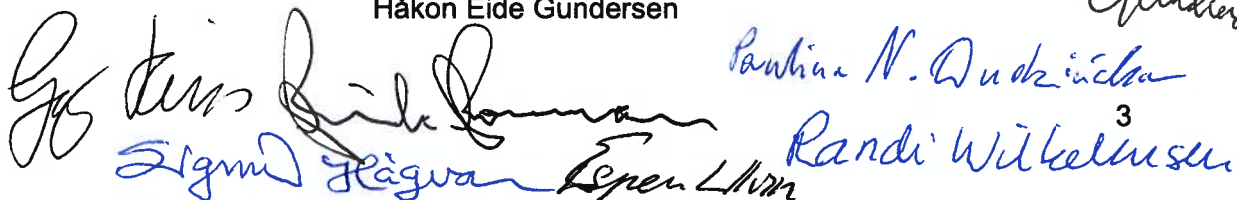
Årsberetning og regnskap er avgitt under forutsetning om fortsatt drift. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapets avslutning som endrer forutsetningene eller resultatet. Både i foreningens styre og sekretariat er det tilstrebet full likestilling.

Styret takker alle de aktive i foreningen, lokallagene og arbeidsgruppene for god innsats gjennom året som har gått. Videre en stor takk til Sparebankstiftelsen DNB, Miljødirektoratet, Oslo kommune og Viken fylkeskommune for økonomisk støtte til våre prosjekter. Takk også til alle som har bidratt i enkeltsaker, prosjekter, med dugnader og med praktisk hjelp til vår virksomhet. En spesiell takk til Jørgen Huse for utrettelig innsats med regnskapsføringen. Tusen takk!

Søndre Sandås, 28. februar 2023

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) v/styret og daglig leder

Nikolai Norman, Sigmund Hågvær, Randi Wilhelmsen, Espen Ulvin, Georg Reiss,
Håkon Eide Gundersen

Sigmund Hågvær, Espen Ulvin, Randi Wilhelmsen, Pantina N. Dudzicka, Håkon Eide Gundersen